# מושגים בסטטיסטיקה

## פרק 20 - רגרסיה

### תוכן העניינים

1. כללי ..... 1

# מדדי קשר – רגרסיה ליניארית:

## רקע:

במידה וקיים קשר חזק בין שני המשתנים הכמותיים נהוג לבצע ניבוי. לבנות קו ניבויים הנקרא גם קו רגרסיה המנבא משתנה אחד על סמך האחר. מדובר בקו שמנבא את $Y$ על סמך $X$.
השיטה למציאת הקו הנ"ל נקראת שיטת הריבועים הפחותים והקו המתקבל נקרא קו הרגרסיה או קו הניבויים או קו הריבועים הפחותים.

$a$ - נותן את ערך $Y$ כאשר $X$ הנו אפס על גבי קו הניבויים. הוא נקרא החותך של הקו.

$b$ - הוא שיפוע הקו נותן בכמה בעצם $Y$ משתנה כאשר $X$ גדל ביחידה אחת על גבי קו הניבויים.

להלן המשוואות למציאת הפרמטרים של קו הרגרסיה: $b = r\frac{S_r}{S_x}$ , $Y = bX + a$.

לצורך בניית קו ניבויים לניבוי $X$ על סמך $Y$ נצטרך לעדכן את הנוסחאות בהתאם.


© כל הזכויות שמורות לברק קנדל

## שאלות:

**1)** נסמן ב- $X$ את ההכנסה של משפחה באלפי ₪. נסמן ב- $Y$ את ההוצאות של משפחה באלפי ₪. נלקחו 20 משפחות והתקבלו התוצאות הבאות:

$$\sum_{i=1}^{20} Y_i = 200 \ , \ \sum_{i=1}^{20} X_i = 240$$

$$\sum_{i=1}^{20} \left( X_i - \overline{X} \right)^2 = 76 \ , \ \sum_{i=1}^{20} \left( Y_i - \overline{Y} \right) = 76 \ .$$

$$\sum_{i=1}^{20} \left( X_i - \overline{X} \right)\left( Y_i - \overline{Y} \right) = 60.8$$

א. חשבו את מדד הקשר הלינארי בין $X$ ל- $Y$. מיהו המשתנה התלוי?
ב. מצאו את קו הרגרסיה לניבוי ההוצאה של משפחה על סמך הכנסה שלה. הסבירו את משמעות הפרמטרים של קו הרגרסיה.
ג. משפחת כהן הכניסה 15,000₪. מה ההוצאה הצפויה שלה?

**2)** נסמן ב- $X$ את ההשכלה של אדם בשנות לימוד.
נסמן ב- $Y$ את הכנסתו באלפי ₪. במחקר התקבלו התוצאות הבאות:

$$\mathrm{COV}\left(X,Y\right) = 7.5 \ , \ \overline{Y} = 8 \ , \ \overline{X} = 14 \ , \ S_Y = 5 \ , \ S_X = 2 \ .$$

א. חשבו את מדד הקשר של פירסון בין ההשכלה להכנסה.
ב. מה ההכנסה הצפויה לאדם שהשכלתו 12 שנים?
ג. מה ההשכלה הצפויה לאדם שהכנסתו 10,000₪?

**3)** חוקר רצה לחקור את הקשר הקווי שבין הציון המבחן בסטטיסטיקה לבין מספר שעות ההכנה של הסטודנטים למבחן. במדגם של 100 סטודנטים שנבחנו בקורס נרשמו התוצאות הבאות: הציון הממוצע של הסטודנטים היה 65 עם סטיית תקן של 27. מספר שעות ההכנה הממוצע היה 30 עם סטיית תקן של 18. מקדם המתאם בין הציון לשעות ההכנה היה 0.8.

א. על פי משוואת הרגרסיה, שעת הכנה נוספת משפרת את ציון המבחן ב-?
ב. על פי משוואת הרגרסיה, תלמיד שייגש למבחן ללא שעות הכנה כלל יקבל ציון?
ג. מהו קו הרגרסיה לניבוי הציון לפי שעות ההכנה?

**4)** נתונים 2 משתנים $X$ ו- $Y$. כמו כן נתון: $\overline{X} = 1.5$ , $S_x = S_y = 4$ ,
וכן שקו הרגרסיה של $Y$ על בסיס $X$ הינו: $Y = -0.2X + 0.5$ .
חשבו מהו מקדם המתאם בין $X$ ל- $Y$.


© כל הזכויות שמורות לברק קנדל

## תשובות סופיות:

**1)** א. 0.8. ב. $Y=0.8X+0.4$. ג. 12.4 אלפי ₪.

**2)** א. 0.75. ב. 4.25 אלפי ₪. ג. 14.6 שנים.

**3)** א. 1.2. ב. 29. ג. $Y=1.2X+29$.

**4)** -0.2.


© כל הזכויות שמורות לברק קנדל